

ративного управління цілком очевидно, що сьогодні перевагу надають «руху капіталу», а рух активів та джерел їх отримання належить до питань технологічного управління на рівні менеджменту. Тобто власник вкладає капітал у підприємство, а підприємство має його зберегти та примножити, а завдання бухгалтерського обліку мають бути спрямовані на інформування власника про зміни власного капіталу та тенденції його можливого примноження. Як зазначено в попередніх дослідженнях [1], акцент потрібно робити на використанні як початково інвестованого капіталу, так і реінвестованого. Тобто факт зменшення невикористаного прибутку має призвести до відповідальності менеджерів за неефективність використання капіталу. Отже, на сучасному етапі економічного розвитку обумовлюється потреба в обліково-аналітичній інформації для управління процесами руху капіталу та зниження невизначеності його вартості в майбутньому на основі вартісно-орієнтованого управління з посиленням актуарності обліку [8], що відображало би інтереси потенційних та фактичних інвесторів.

1. Бондар М.І. *Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю* : [монографія] / Бондар М.І. — К. : КНЕУ, 2008. — 256 с. 2. Голов С.Ф. *Екологічний облік: локальні рішення та глобальна потреба* / С.Ф.Голов // *Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу у контексті євроінтеграції: Мат. міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 19–20 травня 2011 р.* – Одеса: ОДЕУ, 2011. – 305 с. – С.28–29. 3. Грачова Р. *Гудвіл: новий актив і нові проводки* / Р. Грачова // *Практична бухгалтерія*. – 2000. – № 30. – Електронний ресурс: <http://www.dtk.com.ua/debet/ukr/>. 4. Грязнова А.Г. *Оценка бизнеса.: учебн. / под ред. А.Г. Грязновой, М.А.Федотовой.* – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 736 с. 5. Кутер М.И. *Теория бухгалтерского учета: учебн. / М.И. Кутер.* – М.: Финансы и статистика, 2002. – 640 с. 6. Мэтьюс М.Р. *Теория бухгалтерского учета: учебн. / М.Р. Мэтьюс, М.Х.Б. Перера.* – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1999. – 663 с. 7. Пушкар М. С. *Креативний облік (створення інформації для менеджерів)* / М.С.Пушкар. – Тернопіль: Карт-блани, 2006. – 334 с. 8. Шигаев А.И. *Актуарный учет и использование его данных для управления / А.И. Шигаев.* – М.: Магистр: ИНФРА-М, 2011.

УДК 657:336.741.242.1

Г.В. Веріга

Донецький державний університет управління,
кафедра обліку і аудиту

ОПЕРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ АСПЕКТ

© Веріга Г.В., 2012

Розкрито основні принципи відображення у бухгалтерському обліку операцій підприємств в іноземній валюті відповідно до міжнародних і національних стандартів, проведено їх порівняльну оцінку.

The basic accounting principles of the reflection of enterprises operations in foreign currency according to international and national standards are exposed, their comparative estimation is conducted.

Питання удосконалення методичних підходів до бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті є актуальними в умовах активізації зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) українських підприємств. Операція в іноземній валюті – господарська операція, вартість якої визначена в іноземній валюті або яка потребує розрахунків в іноземній валюті. Сфера ЗЕД визначає необхідність проведення розрахунків із закордонними партнерами в іноземній валюті, які знаходять своє відображення в системі бухгалтерського обліку з врахуванням вимог як чинного законодавства, так і інформаційних запитів зацікавлених осіб – власників, менеджерів, інвесторів тощо. Погоджуємося з І.А. Волковою, Б.І. Іванюком, що облік розрахункових операцій в іноземній валюті

ускладнюється необхідністю: врахування коливання курсів національної грошової одиниці відносно валюти контрагентів, відображення в обліку курсових різниць, а також моніторингу порядку купівлі та своєчасності продажу іноземної валюти [1, с.185]. Всі операції, пов'язані із торгівлею іноземною валютою, підприємство здійснює лише через банки та фінансові установи, що мають відповідну ліцензію [2]. Н.О. Рязанова зосереджує увагу на питаннях бухгалтерського обліку, пов'язаних з інструментами хеджування валютних ризиків, до яких вона відносить: проблему визначення моменту виникнення операційного валютного ризику (дата виписки рахунка-фактури або дата підписання договору), визначення валюти, більш схильної до ризику, – валюти контракту або валюти платежу [3].

Наведене вище свідчить про те, що облік операцій в іноземній валюті є об'єктом пильної уваги науковців. Утім, додаткових досліджень потребують питання оцінки відповідності національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку міжнародним щодо обліку валютних операцій. Актуальність проблеми полягає в тому, що сьогодні більшість підприємств в Україні (окрім зобов'язаних складати звітність за міжнародними стандартами за наведеним в Законі «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» переліком) самостійно визначають доцільність використання національних або міжнародних стандартів для ведення обліку та складання фінансової звітності, і якщо ці стандарти міститимуть неузгоджені норми, то й сформовані на їх підставі показники різнитимуться, що призведе до зниження релевантності облікової інформації.

Валюта (грошові кошти) є фінансовим активом, оскільки вона являє собою засіб обміну, а отже, є основою, на якій оцінюють та визнають всі операції у фінансовій звітності [4]. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку (МСБО) 21 «Вплив змін валютних курсів» застосовується до обліку операцій та залишків в іноземних валютах, за винятком операцій з тими похідними інструментами та залишків за ними, на які поширюється сфера застосування Міжнародного стандарту фінансової звітності (МСФЗ) 9 «Фінансові інструменти»; у разі переведення результатів та фінансового стану закордонних господарських одиниць, що входять до фінансової звітності суб'єкта господарювання шляхом консолідації, пропорційної консолідації або методом участі в капіталі; в разі переведення результатів та фінансового стану суб'єкта господарювання у валюту подання [5]. Всі фінансові інструменти поділяються на основні (наприклад, дебіторську, кредиторську заборгованість та інструменти власного капіталу) і похідні (наприклад, фінансові опціони, ф'ючерсні й форвардні контракти, відсоткові та валютні свопи).

МСБО 21 спочатку прийняв Комітет із Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (КМСБО) 01.01.1985 р., і в чинній редакції він застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2005 року або пізніше. Цей Стандарт замінив МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», переглянутий у 1993 р., а також тлумачення колишнього Постійного комітету з тлумачень – ПКТ (SIC): ПКТ-11 «Обмін валют: капіталізація збитків унаслідок значної девальвації валюти»; ПКТ-19 «Валюта звітності: оцінка та подання фінансової звітності відповідно до МСБО 21 та МСБО 29», ПКТ-30 «Валюта звітності: переведення з валюти оцінки у валюту подання». Надалі зміни в МСБО 21 вносили у зв'язку з виданням окремих нормативних документів або коригуванням інших стандартів: «Чисті інвестиції в закордонну господарську одиницю» (з 1 січня 2006 р.), МСБО 1 (з 1 січня 2009 р.), МСБО 29 (з 1 липня 2009 р.), «Удосконалення МСФЗ» (з 1 липня 2010 р.), МСФЗ 9 (з 1 листопада 2010 р.), тобто процес узгодження стандартів постійно триває.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (П(С)БО) 21 «Вплив змін валютних курсів» було прийнято 10.08.2000 р. [6]. Воно визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції в іноземних валютах та відображення показників статей фінансової звітності господарських одиниць за межами України в грошовій одиниці України. Норми П(С)БО 21 застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за МСФЗ).

Загальні принципи відображення у бухгалтерському обліку, зафіксовані у міжнародних і національних стандартах, однакові. Натомість існує певна термінологічна розбіжність. П(С)БО 21 визначає валюту звітності як грошову одиницю України. МСБО 21 оперує поняттями “валюта

подання” – це валюта, у якій подається фінансова звітність, “функціональна валюта” – це валюта основного економічного середовища, у якому суб’єкт господарювання здійснює свою діяльність. Згідно з МСБО 21 суб’єкт господарювання може подавати свою фінансову звітність у будь-якій валюті (або валютах). Якщо валюта подання відрізняється від функціональної валюти суб’єкта господарювання, він переводить свої результати та фінансовий стан у валюту подання. Наприклад, якщо група складається з окремих суб’єктів господарювання з різними функціональними валютами, результати та фінансовий стан кожного суб’єкта господарювання відображаються в загальній валюті, щоб можна було подати консолідовану фінансову звітність.

У міжнародній обліковій практиці використовують альтернативні методи перерахунку з використанням курсів іноземної валюти до валюти підприємства, що звітує [7, с.11]: середнього курсу – за методом математичного обчислення середньої величини курсу в тому періоді, який відноситься до періоду здійснення певних операцій; поточного курсу – на момент проведення консолідації (закриття звітності); історичного курсу – на дату початкової реєстрації операцій.

Відповідно до П(С)БО 21 операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображають у валюті звітності, перераховуючи суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції (дата визнання активів, зобов’язань, власного капіталу, доходів і витрат). Сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті, видана іншим особам у рахунок платежів для придбання немонетарних активів (запасів, основних засобів, нематеріальних активів тощо) і отримання робіт і послуг, при включенні до вартості цих активів (робіт, послуг) перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату сплати авансу. Сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті, одержана від інших осіб у рахунок платежів для постачання готової продукції, інших активів, виконання робіт і послуг, при включенні до складу доходу звітного періоду перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату одержання авансу.

На кожну дату балансу: монетарні статті в іноземній валюті відображаються з використанням валютного курсу на дату балансу; немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких до балансу пов’язано з операцією в іноземній валюті, відображаються за валютним курсом на дату здійснення операції; немонетарні статті за справедливою вартістю в іноземній валюті відображаються за валютним курсом на дату визначення цієї справедливої вартості. На відміну від П(С)БО 21, МСБО 21 визначає термін «справедлива вартість» – це сума, за якою можна обміняти актив або погасити зобов’язання в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Статті доходів, витрат та руху грошових коштів підлягають, відповідно до П(С)БО 21, перерахунку за валютним курсом на дату здійснення операцій, за винятком випадків, коли фінансова звітність господарської одиниці складена у валюті країни з гіперінфляційною економікою. Для перерахунку доходів, витрат і руху грошових коштів за кожний місяць може застосовуватися середньозважений валютний курс за відповідний місяць. Середньозважений валютний курс є результатом ділення суми добутків величин курсів Національного банку України та кількості днів їх дії у звітному місяці на кількість календарних днів у цьому місяці. Показники статей власного капіталу (крім нерозподіленого прибутку або непокритого збитку) відображаються за валютним курсом на дату визнання показника відповідної статті.

Згідно з МСБО 21 курсова різниця – це різниця, яка є наслідком переведення визначеної кількості одиниць однієї валюти в іншу валюту за різними валютними курсами. П(С)БО 21 визначає курсову різницю як різницю між оцінками однакової кількості одиниць іноземної валюти за різних валютних курсів.

Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату здійснення господарської операції та на дату балансу. Курсові різниці від перерахунку грошових коштів у іноземній валюті та інших монетарних статей про операційну діяльність відображають у складі інших операційних доходів (витрат). Курсові різниці від перерахунку монетарних статей про інвестиційну і фінансову діяльність відображають у складі інших доходів (витрат).

Існують відмінності в фінансовому і податковому обліку операцій з придбання іноземної валюти, які полягають в тому, що зарахування іноземної валюти на баланс відбувається за курсом

НБУ, що діяв на момент такого зарахування (п. 5 П(С)БО 21). Різниця між вартістю валюти за курсом НБУ та комерційним курсом є розрахунковою різницею. Додатна розрахункова різниця відображається на субрахунку 719 «Інші доходи від операційної діяльності» або 746 «Інші доходи від звичайної діяльності», залежно від характеру господарських операцій, і в порядку закриття списується на синтетичний рахунок 79 «Фінансові результати». Від'ємна розрахункова різниця входить до складу витрат підприємства і після відображення на субрахунках 949 «Інші витрати операційної діяльності» або 977 «Інші витрати звичайної діяльності» також підлягає списанню на рахунок 79. Напрямок такого відображення та списання визначають аналогічно. Сума збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі іноземної валюти у бухгалтерському обліку включається до складу адміністративних витрат.

Суб'єкт господарювання застосовує МСБО 21 до фінансових активів та фінансових зобов'язань, які є монетарними статтями відповідно до МСБО 21 і деноміновані в іноземній валюті. МСБО 21 вимагає визнавати будь-які прибутки та збитки за монетарними активами та монетарними зобов'язаннями у фінансових результатах. Винятком є монетарна стаття, що призначена інструментом хеджування або у хеджуванні грошових потоків (параграфи 95-101 МСБО 39), або у хеджуванні чистої інвестиції (параграф 102 МСБО 39).

Положення П(С)БО 21 не поширюється на: операції хеджування статей в іноземній валюті; відображення (перерахунок) показників статей фінансової звітності, наведених у валюті звітності, в іноземній валюті. Хеджування – застосування одного чи декількох інструментів хеджування з метою повної чи часткової компенсації змін справедливої вартості об'єкта хеджування або пов'язаного з ним грошового потоку [8]. Валютний ризик – імовірність того, що вартість фінансового інструмента буде змінюватися внаслідок змін валютного курсу. Похідний фінансовий інструмент – фінансовий інструмент, вартість якого змінюється внаслідок змін відсоткової ставки, курсу цінних паперів, валютного курсу, індексу цін, кредитного рейтингу (індексу) або інших змінних, що є базисними; який не потребує початкових інвестицій.

У бухгалтерському обліку в процедурах визнання використовуються три види хеджування: справедливої вартості; грошових потоків; чистих інвестицій у зарубіжну компанію. Існують певні відмінності в бухгалтерському обліку курсових різниць відповідно до П(С)БО щодо фінансових інвестицій і МСБО щодо чистих інвестицій в закордонну господарську одиницю, які визначено як суму частки суб'єкта господарювання, що звітує, в чистих активах цієї господарської одиниці. Відповідно до П(С)БО 21 курсові різниці, які виникають щодо фінансових інвестицій в господарській одиниці за межами України, відображають у складі іншого додаткового капіталу. Від'ємна сума курсової різниці вираховується із суми іншого додаткового капіталу, залишок наводять зі знаком «мінус». Згідно з МСБО 21 курсові різниці, що виникають за монетарною статтею, яка становить частину чистих інвестицій суб'єкта господарювання, що звітує, в закордонну господарську одиницю, визнаватимуться у прибутку або збитку в окремій фінансовій звітності суб'єкта господарювання, що звітує, або в індивідуальній фінансовій звітності закордонної господарської одиниці (якщо це доречно). У фінансовій звітності, яка містить дані про закордонну господарську одиницю та суб'єкт господарювання, що звітує (наприклад, консолідована фінансова звітність, коли закордонна господарська одиниця є дочірнім підприємством), такі курсові різниці первісно визнають в іншому сукупному прибутку та перекласифікують з власного капіталу в прибуток або збиток від вибуття чистих інвестицій. МСБО 21 також регламентує порядок відображення в бухгалтерському обліку гудвілу, що виникає у разі придбання закордонної господарської одиниці. Будь-які коригування балансової вартості активів і зобов'язань до справедливої вартості, що виникають унаслідок придбання цієї закордонної господарської одиниці, розглядають як активи та зобов'язання закордонної господарської одиниці. Отже, їх відображають у функціональній валюті закордонної господарської одиниці та переводять за курсом при закритті.

Суб'єкт господарювання застосовує вимоги до обліку хеджування, викладені в параграфах 89-102 МСБО 39, до фінансових активів, призначених як об'єкти хеджування (параграфи 78-84 та К398-К3101 МСБО 39) [9]. Цей Стандарт не обмежує обставин, за яких похідний інструмент можна призначити інструментом хеджування (якщо виконуються умови параграфа 88), за винятком певних проданих опціонів (параграф К394 додатка А). Проте непохідний фінансовий актив або непохідне фінансове зобов'язання можна призначити інструментами хеджування тільки для

хеджування валютного ризику. Облік хеджування можна застосовувати до операцій між суб'єктами господарювання у тій самій групі лише в індивідуальній чи окремій фінансовій звітності цих суб'єктів господарювання, а не в консолідованій фінансовій звітності групи. Як виняток, валютний ризик внутрішньогрупової монетарної статті (наприклад, кредиторська / дебіторська заборгованість між двома дочірніми підприємствами) можна кваліфікувати як об'єкт хеджування в консолідованій фінансовій звітності, якщо він приводить до доступності валютному ризику прибутків та збитків, які неповністю виключені із консолідації згідно з МСБО 21. Хеджування валютного ризику твердої угоди можна обліковувати як хеджування справедливої вартості або хеджування грошового потоку. Хеджування чистої інвестиції в закордонне підприємство відрізняється тим, що це хеджування доступності валютному ризику, а не хеджування справедливої вартості змін вартості інвестиції.

Відповідно до МСФЗ 9 вбудований похідний інструмент – це компонент гібридного контракту, в який також входить основний контракт про непохідний інструмент – результатом чого є варіювання деяких грошових потоків від комбінованого інструмента, подібне до автономного похідного інструмента. Вбудований похідний інструмент спричиняє те, що деякі (або всі) грошові потоки (які у протилежному випадку були б потрібні за контрактом) модифікуються на основі визначеної ставки відсотка, ціни фінансового інструмента, цін на товари, курсу обміну валют, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи кредитного індексу, або іншої змінної (за умови, що у випадку нефінансової змінної ця змінна не є специфічною для сторони контракту). Суб'єкт господарювання не обліковує вбудованого похідного інструменту окремо від основного контракту, якщо [10]:

а) вбудований похідний інструмент в іноземній валюті забезпечує потік платежів основної суми або відсотків, визначених в іноземній валюті, та є вбудованим в основний борговий інструмент (наприклад, двовалютні облігації), є тісно пов'язаним з основним борговим інструментом. Такий похідний інструмент не відокремлюють від основного інструмента, оскільки МСБО 21 вимагає визнавати прибутки та збитки від монетарних статей в іноземній валюті у прибутку чи збитку;

б) вбудований похідний інструмент в іноземній валюті в основному контракті є страховим контрактом або нефінансовим інструментом (такий, як контракт на придбання або продаж нефінансової статті, в якому ціна визначена в іноземній валюті), є тісно пов'язаним з основним контрактом, якщо він не має левериджу щодо основного інструменту, не містить характеристики опціону та вимагає платежів, визначених в одній з наведених далі валют: функціональній валюті будь-якої суттєвої сторони цього контракту; валюті, в якій звичайно визначають ціну відповідного товару чи послуги, що їх купують чи надають у комерційних операціях у всьому світі (наприклад, долари США в операціях із сировиною нафтою), або валюті, яку типово використовують у контрактах на придбання або продаж нефінансових статей у тому економічному середовищі, в якому відбувається операція (наприклад, відносна стабільна та ліквідна валюта, яку широко використовують у місцевих бізнес-операціях або зовнішній торгівлі).

Віддзеркалення на рахунках обліку інструментів хеджування валютних ризиків здійснюється, як правило: у момент укладення контракту (визнання); на дату балансу (зміна вартості об'єктів інструментів хеджування); на дату виконання (розрахункові операції).

Отже, дослідження дає підстави для таких висновків.

1. Методичні положення щодо визначення порядку включення операцій в іноземній валюті і закордонних господарських одиниць у фінансову звітність суб'єкта господарювання та переведення фінансової звітності у валюту звітності регламентовані однойменними стандартами «Вплив зміни валютних курсів»: П(С)БО 21 і МСБО 21, натомість у останньому вжито терміни «валюта подання», «функціональна валюта».

2. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про валютні фінансові інструменти та її розкриття у фінансовій звітності у вітчизняних умовах визначає П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» досить поверхово. Його аналогами у міжнародній практиці є МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» та МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», які детально визначають принципи для подання валютних інструментів і для згортання валютних активів і валютних зобов'язань, порядок обліку хеджування валютних ризиків тощо. Окрім того, МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» встановлює принципи відображення валютних

інструментів у фінансовій звітності. У світовій практиці використовується значно ширший набір інструментів хеджування валютних ризиків, зокрема гібридні контракти, вбудовані похідні інструменти тощо.

Отже, розвиток зовнішньоекономічної діяльності українських підприємств потребує подальшої інтеграції і уніфікації міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку операцій підприємств в іноземній валюті.

1. Волкова І.А. Розрахунки іноземною валютою та їх облік в зовнішньоекономічній діяльності підприємств України [Текст] / І.А. Волкова, Б.І. Іванюк // Сталій розвиток економіки. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2011. – № 7. – С.184–187. 2. Волкова І.А. Щодо питання обліку операцій з купівлі-продажу іноземної валюти в умовах глобалізації економіки України [Електронний ресурс] / І.А. Волкова // Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту. – 2011. – № 2. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vviem/2011_2/8.pdf 3. Рязанова Н.О. Проблеми обліку хеджування валютних ризиків [Електронний ресурс] / Н.О. Рязанова // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2011. – № 8 (162). – Ч.1. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VSUNU/2011_8_1/Rjazanova.pdf 4. Фінансові інструменти: подання: міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/320304/file/IAS%2032.pdf> 5. Вплив змін валютних курсів: міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/320294/file/IAS%2021.pdf> 6. Вплив змін валютних курсів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21, затверджений наказом МФУ від 10.08.2000 р. № 193, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0515-00> 7. Левицька С.О. Облік і аудит операцій в іноземній валюті: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04 [Текст] / С.О. Левицька; Терноп. акад. народ. госп-ва. – Т., 2000. – 16 с. 8. Фінансові інструменти: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13, затверджений наказом МФУ від 30.11.2001 р. № 559, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01> 9. Фінансові інструменти: визнання та оцінка: міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/320309/file/IAS%2039.pdf> 10. Фінансові інструменти: міжнародний стандарт фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/file/link/320322/file/IFRS%2009.pdf>

УДК 657

О.О. Височан

Національний університет “Львівська політехніка”,
кафедра обліку та аналізу

ФІНАНСУВАННЯ ВИТРАТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ

© Височан О.О., 2012

Розглянуто основні джерела фінансування витрат інноваційної діяльності, запропоновано методику відображення в обліку фінансування витрат інноваційної діяльності.

The main sources of financing costs of innovation, proposed method of recording the financing costs of innovation.

Постановка проблеми. Сьогодні перед керівництвом підприємств постають завдання швидкого оновлення продукції і технологій в умовах гострої конкуренції на ринку та підвищеного підприємницького ризику. Нові види продукції, технології поповнюють товарний асортимент